osnovna šola

MLADIKA

VZGOJNI NAČRT
verzija: 0.3

Kazalo

1. UVOD 2
2. SPLOŠNE DOLOČBE 2
3. URESNIČEVANJE VIZIJE IN VREDNOT ŠOLE 2
4. VZGOJNO DELOVANJE 3
4.1 Pogovor 3
4.2 Svetovanje in usmerjanje 4
4.3 Proaktivne in preventivne dejavnosti – razvijanje lastnih odgovornosti 4
5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPANJE 5
5.1 Restitucija 5
5.2 Mediacija 6
5.3 Vzgojno ukrepanje 6
5.4 Administrativni vzgojni opomini 7
6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE 7
7. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI 8
8. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA 9
9. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE 9

1. UVOD

Z vzgojnim načrtom zagotavljamo nenehen proces izboljševanja kakovosti bivanja in počutja v šoli in tako sledimo vrednotam ter viziji šole. Z njim skrbimo za kvaliteto odnosov, ki so pogoj za učinkovito pridobivanje različnih znanj, spretnosti in veščin učencev ter za njihov zdrav osebnostni razvoj.

Vzgojni načrt je nastal na osnovi analize stanja vzgojnega dela na šoli. Uresničevali ga bomo v skladu s pravili stroke, sprejetimi zakoni, na podlagi izdanih predpisov in aktov šole ter učnimi načrti.

Izhodišče vzgojnega delovanja predstavlja 2. člen Zakona o osnovni šoli, v katerem so podrobno predstavljeni cilji osnovnošolskega izobraževanja.

Oblikovan je na sprejetih dogovorih med zaposlenimi, učenci in starši, ki so tudi odgovorni za njegovo uresničevanje.

Vzgojni načrt se lahko spreminja in dopolnjuje. Letne evalvacije vzgojnega dela so osnova njegovega dograjevanja in spreminjanja.

2. SPLOŠNE DOLOČBE

Vzgojni načrt vsebuje:

- okvir pravic in dolžnosti ter vzgojnih ukrepov;
- dogovor o skupnih vrednotah, ki veljajo za vse učitelje in učence;
- dogovor o enotnem vzgojnem delovanju učiteljev in staršev;
- dogovor o vedenju učencev ter ravnanju učiteljev in staršev.

3. URESNIČEVANJE VIZIJE IN VREDNOT ŠOLE

Vizija: Skupaj s starši skrbimo za osebnostno rast učencev v spodbudnem okolju

OSEBNOSTNA RAST pomeni, da:

- postanemo bolj zreli in odgovorni,
- se izboljšujemo in rastemo,
- postajamo samozavestni in razvijamo moralne vrednote,
- skrbimo za čustva,
- se trudimo pri usvajanju znanja,
- smo vedoželjni,
- sprejemamo drugačne.

SPODBUDNO OKOLJE za nas pomeni, da:

- nas delavci šole vzpodbujajo pri našem delu, da lahko sledimo svojim življenjskim ciljem,
- si med seboj pomagamo,
- smo prijazni drug z drugim,
- je varno in zdravo,
- so učilnice, šola in njena okolica lepo urejeni,
- uživamo zdravo hrano,
- nas starši vzpodbujajo in vzajemno sodelujejo z delavci šole.

Vrednote pomagajo posamezniku uravnavati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in z družbo. Načini uresničevanja vrednot izražajo osebno zavzetost delavcev šole, učencev in staršev.

So podlaga ustvarjanja kulture v šoli, podlaga različnim dejavnostim, pravilom in načinom reševanja težav in sporov. Procese dela z vrednotami prilagajamo starosti učencev. Vrednote je potrebno doživljati v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja. Izredno pomembna je pozitivna socialna klima in zaupanje med učenci in učitelji.

Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnimi praksami, z različnimi dejavnostmi, ki spodbujajo prevzemanje odgovornosti za svoje življenje, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dni dejavnosti in ob drugih priložnostih.

Na šoli smo ugotavljali vrednote pri učencih, starših in delavcih šole. Najpomembnejše skupne vrednote, ki smo jih sprejeli so:
medsebojno spoštovanje, sodelovanje, pravičnost.

4. VZGOJNO DELOVANJE

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov ali oddelkov in ko je potrebno, tudi na ravni posameznih učencev.

4.1 Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor:

- z učencem in učiteljem ali strokovnim delavcem,
- z učencem, starši in učiteljem ali strokovnim delavcem,
- s skupino učencev in celotno oddelčno skupnostjo.

V pogovor se lahko vključuje šolska svetovalna služba in vodstvo šole – odvisno od tematike pogovora.

4.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi med vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti po dogovoru ali
- pred in po pouku, v času pogovornih in prostih ur oziroma po dogovoru s starši.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje dela in napredka,
- razmišljanja in vrednotenja svojega vedenja in ravnanja do drugih,
- prevzemanje odgovornost za svoje ravnanje,
- sprejemanje drugačnosti posameznika,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov ...

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se v soglasju s starši v svetovalni službi odpre osebna mapa za učenca, ki potrebuje pomoč in svetovanje.

V primeru, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih obravnava v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih ustanovah.

4.3 Proaktivne in preventivne dejavnosti – razvijanje lastnih odgovornosti

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti. Prav tako s svojim delovanjem skrbi za razvijanje čuta za osebno odgovornost učencev oziroma odgovornost za lastno življenje.

Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako, da:

- se učenci v šoli počutijo varno,
- da so učenci pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in
- da prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost namenjamo:

- oblikovanju dobrih medosebnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju in upoštevanju različnosti,
- reševanju problemov v oddelčnih skupnostih,
- razvijanju moralnih vrednot,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in
- vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Razrednik skrbno spremlja razred in dogajanja med učenci in se odziva na probleme oddelčne skupnosti ali posameznikov v razredu. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, posebnosti posameznih učencev in okoliščine dogajanja. Pri reševanju težjih problemov vključimo svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šola izvaja:

- v okviru ur rednega pouka,
- v okviru ur oddelčnih skupnosti,
- kot dneve dejavnosti,
- projektno delo.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce: vzgoja za zdravje in zobna preventiva preko Zdravstvenega doma Ptuj, preventivne dejavnosti na področju odraščanja, preventivne dejavnosti povezane preko policije, Centra za socialno delo Ptuj, Centra interesnih dejavnosti Ptuj ...

Preventivne dejavnosti za starše izvajamo preko predavanj ali delavnic za starše z delavci šole in zunanjimi sodelavci.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPANJE

5.1 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor ter razmišljanje tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen ter poudarja vrednote.
- Učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Restitucijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci.

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije. Razrednik glede na okoliščine seznani o izrečenem vzgojnem ukrepu oddelčno skupnost.

5.2 Mediacija

Mediacija predstavlja način mirnega, konstruktivnega in odgovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci, učitelji, starši in drugimi delavci šole. Gre za proces, v katerem sta udeležena vsaj dva učenca, med katerima je prišlo do nesoglasja, konflikta ali spora. Obe strani morata biti pripravljeni nastalo situacijo rešiti na miren in strpen način. Pri tem jima pomaga tretja, nevtralna oseba (lahko tudi dve), ki z različnimi znanji, veščinami in tehnikami učencema v konfliktu pomaga pri razlagi različnih pogledov, izražanju želja in potreb, da bi poiskala najboljše možne rešitve. Proces mediacije je zaupne narave.

Mediacijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci.

5.3 Vzgojno ukrepanje

- Ustno opozorilo učitelja.
- Obvestilo staršem.
- Pisno opravičilo učenca.
- Pisni opomin učitelja in obvestilo staršem
- Pisni opomin razrednika in obvestilo staršem
- Pisni opomin učiteljskega zbora in obvestilo staršem.
- Učencu šola lahko občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci z namenom, da se učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk *(učencu ne dovolimo udeležbe na dogodku, prireditvi, športnem dnevu ali ekskurziji izven šole - namesto tega mu omogočimo nadomestni učni proces ter obvestimo starše; učencu ne dovolimo opravljati nobenih športnih aktivnosti in mora biti prisoten pri uri (samo v primeru, ko nima ustrezne športne opreme); učenec v času pouka samostojno predela učno snov izven oddelka pod nadzorom strokovnega delavca).*
- Pomoč hišniku.
- Pomoč dežurnemu učitelju.
- Pomoč v knjižnici.
- Podaljšanje rediteljske obveznosti v oddelku.
- Priprava in predstavitev referata na uri oddelčne skupnosti na dogovorjeno tematiko.
- Sprememba sedežnega reda v oddelku.
- Prepoved približevanju določenemu učencu.
- Poostren nadzor strokovnih delavcev.
- Prestavitev učenca v drug oddelek.
- Začasni odvzem naprav ali predmetov, s katerimi učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvajanje pouka.
- Učenec v prisotnosti strokovnega delavca nemudoma izklopi napravo. Strokovni delavec jo odnese v šolsko svetovalno službo, kjer se jo shrani v kuverto, na katero se napiše ime in razred učenca. Šolska svetovalna delavka starše o odvzemu naprave in možnostih prevzema obvesti preko eAsistent sporočila. Šolska svetovalna služba vodi evidenco o številu odvzemov naprav.
- Če se učenec ne udeleži ustnega ocenjevanja, ga učitelj oceni pri naslednji uri pouka.
- Če se učenec ne udeleži pisnega ocenjevanja znanja, bo učenec ocenjen pri naslednji učni uri, o čemer učitelj učence obvesti ob napovedi datuma prvotnega pisnega ocenjevanja.
- Učencu se odvzame test. Učitelj zabeleži, da ocena ne bo določena in določi nov termin ponovnega ocenjevanja.

- Prepoved zastopanja šole v športnih ekipah šole.
- Začasni ali trajni odvzem funkcij v oddelčni skupnosti.
- Začasni ali trajni odvzem funkcij v skupnosti učencev.
- Vključitev v preventivne in intervencijske delavnice šolske svetovalne službe.
- Vključitev v preventivne in intervencijske delavnice zunanjih izvajalcev.
- Pregled osebnih premetov učenca po predpisanem postopku.
- Poravnava škode.*

* PORAVNAVA ŠKODE omogoča učencu, da z delom ali kako drugače (osebno/javno opravičilo, pomoč, popravilo ipd.) popravi svoje dejanje; tako se sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost in se z oškodovancem potrudi dogovoriti za primerno nadomestilo povzročene škode. S tem vadimo pozitivno in ustvarjalno reševanje problemov. Cilj je, da učenec sprejme poravnavo škode kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršno koli škodo.

5.4 Administrativni vzgojni opomini

Šola vzgojne opomine izreka v skladu s 60.f členom Zakona o osnovni šoli.

6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale (ustne ali pisne), priznanja in nagrade.
Pohvale, priznanja in nagrade lahko predlagajo:

- oddelčne skupnosti in Skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

Način podeljevanja

Ustne pohvale izrekamo sproti oziroma ob koncu ocenjevalnih obdobij. Pisne pohvale podeljujejo razredniki oziroma mentorji dejavnosti učencev ob koncu šolskega leta.
Razredne pohvale podeli razrednik v oddelčni skupnosti. Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj na zaključni prireditvi ob koncu šolskega leta. Podeljujemo jih za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo in prispeva k njenemu ugledu. Predlog za pohvale, priznanja in nagrade potrdi konferenca učiteljskega zbora.

Razredne pohvale prejmejo:

- za sodelovanje na vsaj treh šolskih tekmovanjih ali/in natečajih, (ustna pohvala),
- za delo v oddelčni skupnosti in skupnosti učencev, (pisna pohvala),
- pomoč sošolcem in drugim učencem (ustna pohvala),
- za drugo pomembno dejavnost. (pisna ali ustna).

Priznanja prejmejo:

- učenci za dosežena tri (3) bronasta ali/in srebrna priznanja ali/in za prva tri mesta na šolskih, medobčinskih ali/in regijskih tekmovanjih,
- za sodelovanje v pevskem zboru vseh 9 let šolanja,
- za vodenje skupnosti učencev šole,
- za druge pomembne dosežke in zasluge.

Knjižne nagrade prejmejo (samo učenci zaključnega razreda):

- učenci za dosežena zlata priznanja na državnih srečanjih ali prva tri mesta v državi ter za visoke dosežke na mednarodni ravni,
- učenci, ki so prispevali k ugledu šole,
- najboljši športnik in športnica šole,
- zlati odličnjaki (v skladu s Pravilnikom Mestne občine Ptuj),

7. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

V LDN šole so določene oblike, koledar in urniki komuniciranja s starši.

a) Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne in pogovorne ure: razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem,
- razgovori s svetovalno delavko,
- razgovori z ravnateljem,
- obisk razrednika ali svetovalnega delavca na domu.

b) Skupinske oblike dela s starši so:

- roditeljski sestanki (informativni in izobraževalni),
- okrogle mize,
- delavnice,
- družabna srečanja.

V primeru nujnega obveščanja staršev so zadolženi:

- razredniki in vsi ostali strokovni delavci,
- v izjemnih primerih tajnica in ostali delavci šole.

Sodelovanje s straši je dokumentirano v zapisnikih oddelčnih roditeljskih sestankov in poročil razrednikov, na razstavah, na oglasnih deskah v učilnicah in hodnikih ter spletni strani šole.

Zadovoljstvo staršev je eden od naših temeljnih ciljev, zato ga spremljamo in merimo. Za merjenje njihovega zadovoljstva uporabljamo: ankete, pogovore in zapise pohval in pritožb, ki jih hranimo v pisarni svetovalne delavke.

Svet staršev
Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli Svet staršev. Sestavljajo ga po en predstavnik staršev iz oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na roditeljskem sestanku.

8. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:
- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

9. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Evalvacije dela.

Predloge za izboljševanje vzgojnega dela na šoli zbiramo na osnovi sprotnega spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa. Sistematični pristop k vodenju izboljšav vključuje:
- pisna in ustna poročila,
- pogovore in analize na konferencah učiteljskega zbora,
- neformalne in formalne pogovore med delavci šole,
- sestanke strokovnih aktivov,
- sestanke skupnosti učencev,
- sestanke staršev učencev posamezne oddelčne skupnosti,
- sestanke Sveta staršev,
- sestanke Sveta zavoda,
- ankete udeležencev učno vzgojnega procesa,
- pohvale in pripombe v skrinjicah »Zaupne besede« in »Pohvale, pripombe in pritožbe«,
- elektronsko pošto.

Svet zavoda OŠ Mladika je na svoji seji, dne 20. maja 2009 sprejel in potrdil Vzgojni načrt OŠ Mladike. Svet zavoda OŠ Mladika je na svoji seji, dne 20. februarja 2024 sprejel in potrdil spremembe Vzgojnega načrta OŠ Mladike in ga poimenoval ***Vzgojni načrt verzija: 0.3***

Predsednica Sveta zavoda:
Jasna Drobne

Ravnatelj:
Bogomir Širovnik